

PINTAR SENSE PINTAR

DATES: Del 7 d'abril al 12 de juny de 2005

LLOC: Centre d'Art la Panera. Planta 0
Pl. de la Panera, núm. 2 25002 Lleida.
Tel. 973 262 185 lapanera@paeria.es

HORARI: De dimarts a dissabte, de 10 a 14 h i de 16 a 20 h. Diumenges i festius de 10 a 14 h. Dilluns tancat.

Visites comentades per al públic en general: de dimarts a divendres de 10 a 13 h i de 16 a 19 h. Dissabtes a les 12h i a les 18h. Diumenges a les 12 h.

Entrada Lliure

PRESENTACIÓ

A partir d'una sèrie d'obres de Ignasi Aballí, Ricardo Cotanda i Daniel García Andújar, adquirides amb motiu de la Biennal d'Art Leandre Cristòfol i d'una selecció de treballs d'Erwan Ballan, Stéphen Dean, Ann Veronica Janssens, Miquel Mont, Vik Muniz, Mark Napier, Sven Pahlsson i Darío Urzay, volem constatar el fet que actualment molts artistes es mantenen en un àmbit de reflexió pictòrica encara que sovint abandonen i subverteixen les tècniques que des de sempre han estat considerades com a pictòriques.

Ignasi Aballí

Reflexions, 2004 Fotografia en color

Cortesia Galeria Estrany – de la Mota, Barcelona

PINTAR SENSE PINTAR

Des que l'any 1953 el pintor nord-americà Robert Rauschenberg imposà el seu famós gest d'esborrar, tot passant-li una esponja, un dibuix de Willem De Kooning, considerat en aquells moments un referent inel·ludible per a la jove generació de pintors nord-americans, els camins de negativitat que ha seguit la pintura han estat molts i molt diversos. I si aquest acte es produí en ple desenvolupament de l'expressionisme als Estats Units, sens dubte fou en el context europeu on més gestos s'originaren amb aquesta intencionalitat aquells mateixos anys. Els exemples són nombrosos: la sèrie dels Achromes de Piero Manzoni (1957-1963), en la qual tot tipus d'objectes i de materials industrials servien per realitzar "pintures blanques", les "pintures de foc" que Yves Klein va realitzar al Centre d'Assaigs de Gas de França l'any 1961, tot cremant superfícies de paper i cartró amb cremadors industrials, Daniel Buren decidint l'any 1965 abandonar el fet de pintar bandes geomètriques de diferents colors per passar a emprar directament teles estampades d'ús industrial que ja li permetien definitivament d'obviar el gest pictòric, o bé, Alighiero Boetti fent brodar l'any 1971 a artesans afganesos dues peces de tela amb dues dates, la data presumible de la seva mort i la del centenari del seu naixement, una decisió que donà peu a una llarga sèrie d'obres brodades amb textos, mapes, etc. Podríem seguir numerant més i més exemples de com, al llarg de la segona meitat del segle XX i encara avui, molts artistes han intentat defugir els paràmetres que regien el fet pictòric, quant a suport, gest, pinzellada, color, tractament pictòric, marc, presentació sobre el mur, etc. per recórrer a tot un seguit de gestos suposadament antipictòrics que, no obstant això, esdevindrien de nou pictòrics. Gestos marcats plenament per la negativitat, per la renúncia, i que trobem un exemple clarificador en la proposta que ha fet Ricardo Cotanda per a aquesta mateixa exposició: les seves "suposades pintures" s'acompanyen d'un text, proper a un poema, que porta per títol "Sense": "Pintar sense tacar, tacar sense velar...". I gestos que condueixen a la total expansió de la bidimensionalitat i al fet d'establir un diàleg real amb l'espai circumdant -la paret esdevé suport-, a la de-construcció del quadre a partir d'un esmicolament dels seus components, a recórrer a la llum per pintar a partir de la seva immaterialitat, a ampliar el repertori de materials pictòrics fins a límits insospitats, a mesclar-se amb d'altres disciplines com la fotografia, el cinema i el vídeo, en els quals, a voltes de forma velada, a voltes de manera totalment evident, el mestissatge entre disciplines i les influències mútues, suposen aportacions novedoses i arriscades.

El fet que alguns d'aquests principis anunciats eren presents en determinades obres que en l'actualitat pertanyen a la col·lecció d'art contemporani, constituïda arran de les successives edicions de la Biennial d'Art Leandre Cristòfol de Lleida, reclamava una revisió d'aquest tema a partir de les obres d'Ignasi Aballí, Ricardo Cotanda i Daniel García Andújar. I tanmateix demanava que fossin ells els qui aportessin una nova reflexió actualitzada sobre el tema, a proposar per a l'exposició "Pintar sense pintar" noves obres que ampliessin el debat pictòric que se segueix generant en l'actualitat. En l'exposició també seran presents artistes com Miquel Mont, Erwan Ballan, Ann Veronica Janssens, Stephen Dean, Vik Muniz, Sven Pahlsson, Darío Urzay i Mark Napier, que, emprant recursos tècnics i conceptuals molt diversos, amb punts de partida diferents i amb intencions també força diferenciades, contribuiran a una lectura polifònica en què els gèneres pictòrics s'han diluït completament, fins arribar a transitar fins i tot per la xarxa i en què continuïtat i ruptura, de les quals ens parla Erwan Ballan en el seu text, són tot un repte i alhora una necessitat ineludible per part de l'artista a seguir confrontant-se a aquella "impossibilitat de fer", que ja va anunciar astutament Marcel Duchamp.

Glòria Picazo

Directora del Centre d'Art la Panera i comissària de l'exposició